

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 13CoP/124/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1123011250
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 05. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daniel Ilavský
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2024:1123011250.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Daniela Ilavského a sudkýň JUDr. Janky Benkovičovej a JUDr. Táne Šefčíkovej, v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. B., narodený XX.XX.XXXX, bytom u matky, dieťa rodičov: matka – C. D. C., narodená XX.XX.XXXX, adresa trvalého pobytu Rakúsko, XXXX E. F. G. G., H. XX/X/XX, a otec – C. B., narodený XX.XX.XXXX, adresa trvalého pobytu I., B. XXX/X, o návrhu matky na nahradenie súhlasu otca so zmenou priezviska maloletého dieťaťa, o odvolaní matky proti uzneseniu Mestského súdu Bratislava II č. k. 37P/22/2023-21 zo dňa 5. septembra 2023, takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie potvrdzuje.
- II. Žiaden z účastníkov konania nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Uznesením súd konanie pod spisovou značkou 37B/22/2023 zastavil (výrok I.).

1.1 Na odôvodnenie rozhodnutia uviedol, že matka maloletého svojím návrhom žiadala súd, aby nahradil súhlas otca so zmenou priezviska maloletého.

1.2 V konaní mal za preukázané, že obvyklý pobyt maloletého je minimálne 13 rokov v Rakúsku, v mieste obvyklého pobytu matky, nakoľko aj súčasný pobyt matky v Rakúsku možno hodnotiť ako pobyt vykazujúci znaky obvyklého pobytu. Matka má od 28.05.2013 nahlásený trvalý pobyt v Rakúsku v E. F. G. G., pričom aj vo svojom návrhu uviedla, že na súde v Bruck an der Leitha v Rakúsku prebiehalo konanie o zvýšenie výživného na maloletého.

1.3 Vec právne posúdil ako nárok rodiča maloletého dieťaťa na rozhodnutie o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností, a to o udelení súhlasu otca na zmenu priezviska maloletého podľa článku 8 ods. 1 a článku 17 ods. 1 Nariadenia rady (ES) č. 2201/2003 o súdnej právomoci a uznávaní a výkone rozsudkov v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností (ďalej len „Nariadenie rady (ES) č. 2201/2003“) a § 9 CSP (zákon č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov, ďalej len „CSP“) a dospel k záveru, že konanie je potrebné zastaviť.

1.4 Na odôvodnenie tohto svojho rozhodnutia uviedol, že v prejednávanej veci súd dospel k záveru, že právomoc tunajšieho súdu na konanie nie je daná, nakoľko maloletý A. žije dlhodobo, najneskôr od roku 2013 s matkou v Rakúsku, a v Rakúsku prebehlo aj konanie vo veci zvýšenia výživného na maloleté dieťa. Z uvedeného vyplýva, že obvyklý pobyt maloletého A. je v Rakúsku, kde sa maloletý so svojou matkou dlhodobo zdržiava. Z týchto dôvodov potom predmetná vec nepatrí do právomoci súdu Slovenskej republiky a konanie je potrebné bezodkladne zastaviť. Účastníci konania môžu požiadať

o rozhodnutie vo veci maloletého A. príslušný súd v Rakúsku, ktorý má v tomto prípade právomoc rozhodovať vo veciach starostlivosti o maloletého.

1.5 O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania (výrok II.). Takéto svoje rozhodnutie odôvodnil len právne poukazom na § 52 CMP (zákon číslo 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok v znení neskorších zmien a doplnení).

2. Uznesenie napadla riadnym a včasným odvolaním matka maloletého s návrhom na jeho zmenu úplným vyhovením jej návrhu, vniac súd prvej inštancie, že tento rozhodol nesprávne, v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci [§ 365 ods. 1 písmeno f) CSP].

2.1 Na odôvodnenie svojho odvolania uviedla, že súd v Rakúsku jej konanie o obdobnom predmete konania zastavil z dôvodu, že o zmenu priezviska má požiadať Okresný úrad v meste Bruck an der Leitha, čo aj následne spravila, avšak predmetný úrad jej žiadosti nevyhovel s odôvodnením, že syn má slovenské štátne občianstvo, a preto pre zmenu priezviska je príslušný súd na území Slovenskej republiky. Na preukázanie svojich tvrdení predložila rozhodnutie Bezirksgericht Bruck an der Leitha, Abteeilung 3 z 16. septembra 2021 a mailovú komunikáciu s BH LB Staatsburgerschaft z 25. septembra 2023.

3. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací [§ 3 ods. 5 písm. b) CMP] po zistení, že odvolanie podala včas oprávnená osoba (§ 359 a § 362 ods. 1 CSP a § 7 ods. 1 CMP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný [§ 355 ods. 2 a § 357 písm. a) CSP], postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania preskúmal napadnuté uznesenie, ako aj konanie mu predchádzajúce bez ohľadu na rozsah a dôvody odvolania (§ 65 a § 66 CMP) a dospel k záveru, že odvolanie matky nie je dôvodné.

4. Predmetom konania je návrh matky na nahradenie súhlasu otca so zmenou priezviska maloletého dieťaťa.

5. Predmetom odvolacieho konania je posúdenie dôvodnosti odvolania matky voči uzneseniu súdu prvej inštancie, ktorým konanie zastavil a žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania (výrok I. a II. uznesenia).

6. V odvolaní matka namietala, že súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil, nakoľko rakúsky súd nemá právomoc vo veci konať a pokiaľ by nekonal aj slovenský súd, došlo by k odmietnutiu spravodlivosti.

7. Podľa ust. § 387 ods. 1 a 2 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne (1). Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody (2).

8. Odvolací súd nemal v tejto veci dôvod, pre ktorý by nemal súhlasiť s podstatou argumentácie použitej súdom prvej inštancie na podporu ním zvoleného postupu. Práve pre správnosť a objektívnu argumentačnú presvedčivosť takto súdom prvej inštancie predostretých dôvodov by tak zásadne postačovalo len konštatovanie správnosti dôvodov súdu prvej inštancie odvolacím súdom s odvolaním sa na ne (§ 387 ods. 2 CSP). Nakoľko tu však bol i nesúhlas navrhovateľky s takýmito dôvodmi, a tým vyvolaná potreba vysporiadania sa aj s tzv. odvolacími námietkami a podstatnými tvrdeniami strán prednesenými v konaní na súde prvej inštancie, s ktorými sa nevysporiadal súd prvej inštancie (§ 387 ods. 3 CSP), pre úplnosť odôvodnenia rozhodnutia odvolací súd považuje za potrebné doplniť nasledovné:

9. Pokiaľ ide o námietku o nesprávnom právnom posúdení veci, odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav (uznesenie Najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo 222/2009 zo dňa 26.02.2010). Nesprávnym právnym posúdením sa rozumie subsumovanie skutkového stavu pod normu hmotného práva alebo procesného práva, ktorá v hypotéze nemá také predpoklady, aké vyplývajú zo zisteného skutkového stavu. Nesprávne právne posúdenie veci konkrétne spočíva v tom, že súd použil

nesprávnu právnu normu, alebo síce aplikoval správnu právnu normu, ale ju nesprávne interpretoval, a napokon právnu normu síce správne vyložil, ale na zistený skutkový stav ju nesprávne aplikoval (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2 MCdo 4/2009).

9.1 Podľa § 11 ods. 3 písm. a) zákona číslo 300/1993 Z.z. o mene a priezvisku žiadosť o zmenu mena alebo zmenu priezviska maloletého podávajú jeho rodičia, ak sú jeho zákonnými zástupcami ako spoločnú žiadosť. Ak ide o maloletého staršieho ako 15 rokov, musia k žiadosti priložiť jeho písomný súhlas s jeho úradne osvedčeným podpisom. Ak o zmenu mena alebo zmenu priezviska maloletého žiada iba jeden z jeho rodičov, k žiadosti priloží aj súhlas druhého rodiča s jeho úradne osvedčeným podpisom alebo právoplatné rozhodnutie súdu nahrádzajúce jeho súhlas, ak súhlas nedal, alebo ak sa súhlas nedal získať.

9.2 Podľa § 35 ZR (zákon č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ďalej len „ZR“) ak sa rodičia nedohodnú o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností, najmä o vyťahovaní maloletého dieťaťa do cudziny, o správe majetku maloletého dieťaťa, o štátnom občianstve maloletého dieťaťa, o udelení súhlasu na poskytovanie zdravotnej starostlivosti a o príprave na budúce povolanie, rozhodne na návrh niektorého z rodičov súd.

9.3 Podľa článku 8 ods. 1 nariadenia rady ES číslo 2001/2003 U.ES o právomoci a uznávaní a výkone rozsudkov v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností (ďalej len „Nariadenie“) súdy členského štátu majú právomoc vo veciach rodičovských práv a povinností k dieťaťu, ktoré má obvyklý pobyt v tomto členskom štáte.

9.4 Podľa článku 17 ods. 1 Nariadenia, ak sa začalo konanie na súde členského štátu vo veci, v ktorej podľa tohto nariadenia nemá právomoc konať, a ktorá patrí podľa tohto nariadenia do právomoci súdu iného členského štátu, súd aj bez návrhu vyhlási, že nemá právomoc.

9.5 Podľa § 9 CSP, ak spor alebo vec nepatrí do právomoci súdu Slovenskej republiky, súd konanie bezodkladne zastaví.

9.6 V konaní bolo nesporným, že matka sa svojím návrhom domáhala nahradenia súhlasu otca so zmenou priezviska maloletého A. z dôvodu, že na takejto zmene priezviska sa s otcom nedohodla, respektíve, že otec maloletého jej súhlas na zmenu priezviska neudelil, nakoľko takúto jej písomnú žiadosť o udelenie súhlasu si riadne neprevzal (teda rozhodnutia súdu o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností), že obvyklý pobyt maloletého A. je najneskôr od roku 2013 v Rakúsku, v mieste obvyklého pobytu matky na adrese E. F. G. G., H. XX/X/XX a že na súde v meste Bruck an der Leitha v Rakúsku prebiehalo aj konanie na zvýšenie výživného na maloleté dieťa. Pokiaľ za takýchto skutkových okolností súd prvej inštancie vec právne posúdil v zmysle vyššie uvedených právnych predpisov, jeho právne posúdenie veci je potrebné považovať za vecne správne. Súd prvej inštancie použil na zistený skutkový stav správnu právnu normu, ktorú správne interpretoval, ako aj aplikoval.

9.7 Zároveň za správny je potrebné považovať aj jeho záver o tom, že pokiaľ je obvyklý pobyt maloletého dieťaťa v Rakúsku, súdy Slovenskej republiky nemajú právomoc jej návrh na rozhodnutie o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností – návrh na nahradenie súhlasu otca so zmenou priezviska maloletého, prejednať, z ktorého dôvodu je potom potrebné konanie vo veci zastaviť pre nedostatok právomoci, ktorý nemožno odstrániť.

9.8 Na takomto závere odvolacieho súdu nemení nič sama skutočnosť súdu Bezirksgericht Bruck an der Leitha, F. X, J., že matku vo svojom rozhodnutí z 16. septembra 2021 bez ďalšieho odkázal na podanie žiadosti o zmenu priezviska maloletého na Okresný úrad v meste Bruck an der Leitha a že predmetný úrad matke oznámil, že o zmenu priezviska má požiadať slovenské úrady (pozn. odvol. súdu – okresný úrad príslušný podľa trvalého, prípadne posledného trvalého pobytu štátneho občana Slovenskej republiky na území Slovenskej republiky).

10. Pre poriadok je potrebné uviesť, že odvolaciemu súdu neuniklo, že maloletý A. dňa 06.10.2024 dovŕši plnoletosť, a tak bude oprávnený podať na príslušný úrad žiadosť o zmenu priezviska samostatne

a k takejto žiadosti nebude potrebovať dokladať písomný súhlas otca na zmenu priezviska, prípadne rozhodnutie súdu, nahrádzajúce súhlas otca so zmenou jeho priezviska.

11. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 52 a § 57 CMP, nakoľko žiaden z účastníkov nepodal návrh na ich priznanie.

12. Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0, čiže jednomyselne (§ 3 ods. 9 posledná veta zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch v znení neskorších zmien a doplnení).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).